

Журнал. – 2012. - №2. - С.9-17.

*Калантай А.М., викладач кафедри фінансів
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»
м. Суми, Україна*

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ЧИННИКИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

З інституційної точки зору економічне зростання означає реалізацію здібностей господарської системи до якісних змін на основі перетворення знань в інноваційні блага в рамках інноваційно-інвестиційної системи. Існує вельми тісний взаємозв'язок між інвестиційними та інноваційними процесами, з одного боку, та економічним зростанням з іншого боку. В умовах сталого економічного зростання має місце цілий ряд сприятливих передумов для інноваційного розвитку економіки, а інновації, у свою чергу, сприяють економічному зростанню, дозволяючи підвищити ефективність інвестицій і поточного виробництва, створюючи попит на технічні нововведення і передові технології.

Інвестиційне забезпечення економічного зростання потребує докладного розгляду основних складових, які його формують. Доведено, що ефективна фінансова система сприяє покращенню економічних показників за трьома напрямками : забезпечення довгострокового економічного зростання шляхом стимулювання припливу капітальних вкладень; підвищення якості життя населення; внесок фінансів у стабілізацію економічної діяльності [1].

Внесок фінансової системи в довгострокове економічне зростання полягає, перш за все, у підвищенні сукупної продуктивності факторів виробництва, а не у збільшенні об'ємів інвестицій.

В умовах діючої глобальної фінансової кризи пошук шляхів інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності є найбільш актуальним. Для активізації інвестиційного процесу з метою активізації інноваційного та технологічного оновлення для забезпечення економічного зростання доцільним є реалізація на середньо- та довгострокову перспективу стратегії розвитку за рахунок таких чинників [2]:

- створення спеціалізованої фінансово-кредитної установи з державним капіталом для інвестування в інновації ;
- формування регіональних фондів підтримки інноваційних підприємств;
- запровадження податкових стимулів для реалізації програм технологічної модернізації виробничої бази ;

ЕКОНОМІЧНИЙ БЛОК ДОСЛІДЖЕНЬ

- створення спеціалізованих лізингових компаній;
- створення фінансових інструментів залучення в інвестиційну сферу заощаджень населення;
- створення системи венчурних фондів на основі державно-приватного партнерства;
- надання стимулів для страхових компаній;
- формування системи спеціалізованого рефінансування комерційних банків; запровадження диференційованого оподаткування операцій комерційних банків;
- фінансування розвитку інноваційної інфраструктури.

Тенденціями формування й розвитку національного ринку інноваційних продуктів є такі напрями:

- сприяння регіоналізації інноваційної політики;
- сприяння поетапному створенню національної мережі комерціалізації інноваційних продуктів та трансферу технологій;
- організація виявлення і добору найактуальніших винаходів українських авторів для їхньої подальшої комерціалізації і введення в господарський обіг. Створення бази даних “Перспективні українські винаходи”, що має постійно поповнюватися;
- запровадження розробки програми науково-технологічного партнерства між державними організаціями, державним, підприємницьким, приватним неприбутковим секторами та сектором вищої освіти науки та промисловістю на основі державного контракту або іншої угоди на проведення робіт за всіма етапами інноваційного циклу;
- сприяння розвитку інституту посередництва та підготовки технологічних менеджерів для наукомісткого сектора економіки.

Забезпечення економічного розвитку за рахунок інноваційно-інвестиційних чинників в умовах сучасного періоду трансформації вимагає узгодженого вирішення завдань з формування відповідних технологічної, інституційної та організаційної структур, здатних з'єднати всі необхідні елементи в загальний відтворювальний контур зростання сучасного технологічного укладу, створити передумови для модернізації та підвищення ефективності всієї економічної системи країни. На макрорівні слід сконцентруватися на створенні сприятливих умов для пожвавлення і наступного зростання виробничої, підприємницької, інноваційної та інвестиційної активності, формуванні привабливого інвестиційно - інноваційного клімату і створення гарантій стабільності для інноваційних інвестицій в реальний сектор економіки за умови адекватної валютної і фінансової політики, спрямованої на підвищення і подальше підтримання конкурентоспроможності країни на світовому ринку. На мікрорівні слід забезпечити чіткість і визначеність прав власності, що спричинить певну переорієнтацію підприємств на підвищення ефективності виробництва, його модернізацію, впровадження прогресивних виробничих та управлінських інновацій.

Література

1. Геєць В. Інновативно-інноваційний шлях розвитку — модернізаційний проект розвитку української економіки і суспільства початку XXI століття. / В. Геєць // Банківська справа. — 2003. — №4. — С. 3-32.
2. Онікієнко В.В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України / В.В. Онікієнко, Л.М. Ємельяненко, І.В. Терон / За ред. В.В. Онікієнка. — К.: РВПС України НАН України, 2006. — 480 с. -325-332.

*Капленко Г.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри
Львівська державна фінансова академія
м. Львів, Україна*

ДЕЯКІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ СЕЗОННОСТІ СПОЖИВЧИХ ВИДАТКІВ І ПОПИТУ

У практиці ретро- і перспективного аналізу споживчих видатків і попиту населення проблема вимірювання сезонності виникає в трьох ситуаціях: 1) коли необхідно розробити прогноз цих показників у розрізі сезонів року; 2) якщо вилучення сезонної складової з вихідних даних диктується завданнями економічного аналізу; 3) за необхідності внутрішньорічного розподілу річного прогнозу (наприклад, морфологічного прогнозу попиту на якийсь товар тривалого вжитку). У першій ситуації виділення сезонного компонента не є обов'язковим, оскільки існує можливість прогнозування сезонних коливань без здійснення цієї операції. Так, із сезонного часового ряду можна виділити дані за однойменні сезони, на основі яких потім розробляються прогнози. Не передбачає виділення сезонного компонента й такий часто використовуваний шлях прогнозування внутрішньорічних коливань, як застосування авторегресійних моделей, побудованих на сезонних даних. Останнє, до речі, має, на наш погляд, перевагу над прогнозуванням на основі даних за однойменні сезони. Річ у тому, що тісний кореляційний зв'язок може спостерігатися між обсягами споживчих видатків та попиту не лише за однойменні сезони, але й за різнойменні.

Є два методологічних підходи до виділення й прогнозування сезонного компонента. Відповідно до одного з них декомпозиція сезонного часового ряду здійснюється за допомогою математичних моделей. Натомість методики, які репрезентують інший підхід, загалом являють собою вербальні приписи стосовно змісту й послідовності здійснення обчислювальних операцій, які потрібні для виділення сезонного компонента та його прогнозування. Якщо вони й передбачають модельну специфікацію, то лише на деяких етапах